

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

การลงทุนกล่าวได้ว่าเป็นการกันเงินไว้จำนวนหนึ่งในช่วงระยะเวลาหนึ่ง เพื่อต้องการได้รับกระแสเงินสดในอนาคตซึ่งจะชดเชยให้แก่ผู้ลงทุน โดยกระแสเงินสดรับนี้ควรจะคุ้มค่ากับอัตราเงินเฟ้อ และคุ้มกับความไม่แน่นอนที่จะเกิดแก่กระแสเงินสดรับในอนาคต การนำเงินที่กันไว้ไปซื้อสินทรัพย์ทางการเงิน เช่นการฝากประจำกับธนาคาร การซื้อพันธบัตรรัฐบาล หรือการซื้อหุ้นสามัญ ถือเป็นการลงทุนประเภทหนึ่งโดยทั่วไปก่อนที่จะลงทุน ผู้ลงทุนจะต้องตอบคำถามเหล่านี้คือ¹

1. เราต้องการจะเป็นผู้ตัดสินใจซื้อและขายด้วยตัวเองทุกครั้งหรือไม่
2. เราเป็นคนชอบความเสี่ยงมากน้อยขนาดไหน
3. เราต้องการผลตอบแทนเป็นรายได้ประจำหรือไม่
4. เราต้องการรายได้จากกำไร ในการซื้อขายหุ้นซึ่งขึ้นกับภาวะตลาดที่มีความเสี่ยง

หรือไม่

เมื่อผู้ลงทุนสามารถตอบคำถามเหล่านี้ได้ ก็จะสามารถวางแผนทางการลงทุนและตั้งจุดมุ่งหมายในการลงทุนได้ โดยทั่วไปนักลงทุนแต่ละคนจะมีทัศนคติ และจุดมุ่งหมายในการลงทุนที่แตกต่างกัน บางคนชอบมีส่วนร่วมในการตัดสินใจหรือเข้าไปซื้อขายเอง บางคนให้คนอื่นตัดสินใจลงทุนแทนโดยตนเองคอยเฝ้าดูห่างๆ นอกจากนั้นนักลงทุนบางคนยังชอบลงทุนในสิ่งที่มีความเสี่ยงสูงเพื่อที่จะได้รับผลตอบแทนสูง บางคนมีความระมัดระวังมากโดยจะพิจารณาอย่างละเอียดรอบคอบก่อนที่จะลงทุน ดังนั้นจึงสามารถแบ่งจุดมุ่งหมายในการลงทุนของผู้ลงทุนในลักษณะต่างๆ ได้ดังนี้²

1. ความปลอดภัยของเงินต้นหรือเงินลงทุน (Security of principal) ความปลอดภัยของเงินลงทุน นอกจากจะหมายถึงการรักษาเงินลงทุนเริ่มแรกให้คงไว้แล้ว ยังหมายรวมถึงการป้องกันความเสี่ยงซึ่งเกิดจากอำนาจซื้อลดลงอันเป็นผลมาจากภาวะเงินเฟ้ออีกด้วย

2. เสถียรภาพของรายได้ (Stability of income) ผู้ลงทุนมักจะลงทุนในหลักทรัพย์ที่ให้รายได้สม่ำเสมอ ทั้งนี้เนื่องจากรายได้ที่สม่ำเสมอ เช่น ดอกเบี้ย หรือเงินปันผล ผู้ลงทุนสามารถทำแผนการใช้จ่ายเงินได้ว่า เขาจะนำรายได้ที่ได้นี้ไปใช้เพื่อการบริโภคหรือเพื่อลงทุนใหม่

¹สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์, ครอบรู้เรื่องการลงทุน(กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์, ม.ป.ป.), หน้า 2.

²เพชร ชุมทรัพย์, หลักการลงทุน พิมพ์ครั้งที่ 8. (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2537), หน้า 4.

3. ความงอกเงยของเงินลงทุน (Capital growth) ตามกฎทั่วไป ผู้ลงทุนมักจะตั้งจุดมุ่งหมายไว้ว่า พยายามจัดการให้เงินลงทุนของเขาเพิ่มพูนขึ้น ทั้งนี้ไม่ได้หมายความว่า ความงอกเงยของเงินลงทุนจะเกิดขึ้นได้ในหุ้นของบริษัทที่กำลังขยายตัว (Growth stock) เท่านั้นการนำรายได้ที่ได้รับไปลงทุนใหม่ ก็จะทำให้เกิดการงอกเงยของเงินลงทุนได้ ความงอกเงยของเงินลงทุนนี้ให้ประโยชน์แก่ผู้ลงทุนในแง่ที่ว่า เพื่อปรับฐานะของผู้ลงทุนในระยะยาวให้ดีขึ้น เพื่อรักษาอำนาจซื้อให้คงไว้ และเพื่อให้การจัดการคล่องตัวขึ้น

4. ความคล่องตัวในการซื้อขาย (Marketability) หมายถึงหลักทรัพย์ที่สามารถซื้อหรือขายได้ง่ายและรวดเร็ว ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับราคา ขนาดของหลักทรัพย์ที่หุ้นนั้นจดทะเบียน ขนาดของบริษัทผู้ออกหลักทรัพย์ จำนวนผู้ถือหุ้น และความสนใจที่ประชาชนทั่วไปมีต่อหุ้นนั้น

5. ความสามารถในการเปลี่ยนเป็นเงินสดได้ทันที (Liquidity) เมื่อหลักทรัพย์มี Liquidity สูง ความสามารถในการทำกำไรย่อมลดลง ก็เพราะหวังไว้ว่า หากโอกาสลงทุนที่น่าดึงดูดใจมาถึงเขา จะต้องมีเงินพร้อมที่จะลงทุนได้ทันที

6. การกระจายเงินลงทุน (Diversification) วัตถุประสงค์ก็คือต้องการกระจายความเสี่ยง เช่นการลงทุนในหลักทรัพย์หลายอย่างปนกันไป หรือลงทุนผสมระหว่างหลักทรัพย์ที่มีหลักประกันในเงินลงทุน และมีรายได้จากการลงทุนแน่นอน กับหลักทรัพย์ที่มีรายได้และราคาเปลี่ยนแปลงขึ้นลงตามภาวะธุรกิจ

7. ความพอใจในด้านภาษี (Favorable tax status) ฐานะการจ่ายภาษีของผู้ลงทุนเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่ผู้บริหารเงินลงทุนต้องให้ความสนใจ การจ่ายภาษีในอัตราก้าวหน้าจากเงินได้พึงประเมินทำให้ยากแก่การรักษาจำนวนรายได้คืนนั้นไว้ ผู้ลงทุนอาจเลี่ยงการเสียภาษีเงินได้จากเงินได้พึงประเมินดังกล่าว โดยลงทุนในพันธบัตรที่ได้รับยกเว้นภาษี หรือซื้อหน่วยลงทุนในกองทุนรวม นอกจากลักษณะของจุดมุ่งหมายในการลงทุนที่กล่าวข้างต้นแล้ว ยังสามารถสรุปทางเลือกในการลงทุนของผู้ลงทุนไว้เป็นทางเลือกใหญ่ๆ 2 ทางเลือกคือ³

1. การลงทุนทางตรง (Direct investment) คือการลงทุนที่บุคคลหรือเจ้าของเงินลงทุนต้องทำการตัดสินใจลงทุนเอง ข้อมูลและคำแนะนำที่เขาได้จากบุคคลภายนอกนั้นเป็นเพียงแนวทางประกอบการตัดสินใจ แต่การตัดสินใจครั้งสุดท้ายเจ้าของทุนจะเป็นผู้ตัดสินใจเอง

2. การลงทุนทางอ้อม (Indirect investment) คือการลงทุนที่มีสถาบันอื่นกระทำการแทนเจ้าของเงินอ้อม และตัดสินใจลงทุนแทนเจ้าของเงินด้วย เจ้าของเงินไม่สามารถที่จะไปควบคุมการลงทุนของสถาบันเหล่านี้ได้ จะกระทำได้อีกก็เพียงแต่ก่อนลงทุนต้องศึกษาจุดมุ่งหมายในการลงทุนของสถาบันเหล่านี้ การลงทุนในลักษณะนี้ได้แก่การลงทุนในกองทุนต่างๆ เช่น กองทุนรวม เป็นต้น

³เพชร ชุมทรัพย์, หลักการลงทุน พิมพ์ครั้งที่ 8. (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2537),

ดังนั้นการลงทุนโดยผ่านกองทุนรวมทั้งกองทุนปิดและกองทุนเปิดนั้น ถือเป็นการลงทุนทางอ้อมอย่างหนึ่ง ซึ่งเหมาะสมสำหรับผู้ลงทุนที่ไม่สะดวกทำการสั่งซื้อหรือสั่งขายโดยผ่านบริษัทหลักทรัพย์ด้วยตัวเองหรือผู้ที่มีความต้องการที่จะลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แต่มีข้อจำกัดด้านเงินลงทุนหรือมีเงินออมปริมาณไม่มาก นอกจากนั้นการลงทุนในกองทุนรวมยังเป็นการลงทุนที่สามารถกระจายความเสี่ยงได้สำหรับผู้ลงทุนที่ไม่มีความเข้าใจในเรื่องการลงทุนซื้อขายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์

จากรายงานกองทุนรวมประจำปี 2542 ของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์พบว่ามูลค่าการซื้อขายตลอดปี 2542 ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีมูลค่า 1,609,787 ล้านบาทนั้น พบว่ากองทุนรวมมีส่วนแบ่ง ในการซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ทั้งสิ้น 315,017 ล้านบาทหรือคิดเป็นร้อยละ 19.57⁴ หรือถ้าดูมูลค่าทรัพย์สินสุทธิ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2542 มีมูลค่า 135,616 ล้านบาท จะเห็นกองทุนรวมมีทรัพย์สินสุทธิเป็นจำนวนมากและมีสัดส่วนการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ค่อนข้างสูงดังนั้นกองทุนรวมจึงมีความเกี่ยวข้องกับประชาชนเป็นจำนวนมากทั้งทางด้านภาระคสมทุนหรือเป็นแหล่งลงทุน

จากการที่กองทุนรวมได้เริ่มก่อตั้งขึ้นในประเทศไทยเมื่อ พ.ศ. 2520⁵ จนถึงปัจจุบันเป็นเวลา 24 ปี ซึ่งเป็นเวลาที่นานพอสมควรที่กองทุนรวมได้ถูกเผยแพร่ต่อประชาชน และเป็นแหล่งลงทุนของประชาชนจำนวนมากดังกล่าวข้างต้น จังหวัดเชียงใหม่เป็นจังหวัดที่มีความเจริญทางด้านเศรษฐกิจในอันดับต้นๆของประเทศ และมีสถาบันการเงินซึ่งทำหน้าที่เป็นตัวแทนขายหน่วยลงทุนและให้คำแนะนำในการลงทุนต่อประชาชนตั้งอยู่เป็นจำนวนมาก ดังนั้นผู้ศึกษาจึงมีความประสงค์ที่จะศึกษาถึงความรู้ความเข้าใจต่อการลงทุนในกองทุนรวมของประชาชนที่มีศักยภาพในการลงทุนในกองทุนรวมโดยเฉพาะลูกค้ายุติเงินฝากประจำ กับธนาคารพาณิชย์ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อให้เป็นแนวทางในการบริหารกองทุนรวมของบริษัทจัดการกองทุนรวมต่อไป

⁴ สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์, รายงานกองทุนรวม ประจำปี 2542 (กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์, 2543), หน้า 2.

⁵ เรื่องเดียวกัน, หน้า 12.

⁶ เพชร จุมทรัพย์, หลักการลงทุน พิมพ์ครั้งที่ 8. (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2537), หน้า 225.

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจต่อการลงทุนในกองทุนรวม ของลูกค้าบัญชีเงินฝากประจำ กับธนาคารพาณิชย์ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษา

1. ทราบถึงระดับความรู้ความเข้าใจต่อการลงทุนในกองทุนรวมของลูกค้ำบัญชีเงินฝากประจำกับธนาคารพาณิชย์ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
2. ใช้เป็นข้อมูลสำหรับบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวมทั่วไปในการพัฒนาส่งเสริมความรู้ความเข้าใจในกองทุนรวมต่อประชาชน